

Брюксел, 1 юли 2026 г.
(OR. en)

11287/26

Междуетноститутуционално досие:
2025/0268 (NLE)

АТО 34
CADREFIN 318

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	29 юни 2026 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	10568/26
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА за създаване на програма за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрената централа „Игналина“ в Литва за периода 2028—2034 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) № 2021/101 — Частичен общ подход

Приложено се изпраца на делегациите текстът на частичния общ подход по предложението за регламент на Съвета за създаване на програма за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрената централа „Игналина“ в Литва за периода 2028—2034 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) 2021/101, постигнат на заседанието на Съвета (Заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси) от 29 юни 2026 г.

2025/0268 (NLE)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за създаване на програма за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрената централа „Игналина“ в Литва за периода 2028—2034 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) № 2021/101

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Акта за присъединяване от 2003 г., по-специално член 56 от него, както и член 3, параграф 2 от Протокол № 4 към него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно Протокол № 4 към Акта за присъединяване от 2003 г. относно ядрената централа „Игналина“¹, Литва се задължи да затвори блок 1 и блок 2 на ядрената централа „Игналина“, съответно до 31 декември 2004 г. и 31 декември 2009 г., и впоследствие да изведе от експлоатация тези блокове.
- (2) В съответствие със своите задължения по силата на Акта за присъединяване и с помощта на Съюза Литва затвори двата блока в рамките на съответните срокове и осъществи значителен напредък към тяхното извеждане от експлоатация. Необходимо е още работа с цел продължаване на намаляването на нивото на радиационна опасност. Въз основа на наличните оценки са необходими допълнителни финансови ресурси за тази цел за периода след 2027 г.

¹ ОВ L 236, 23.9.2003 г., стр. 944, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/acc_2003/act_1/pro_4/sign.

- (3) Извеждането от експлоатация на ядрената централа, обхванато от настоящия регламент, трябва да се извършва в съответствие със законодателството на Съюза в областта на ядрената безопасност, а именно Директива 2009/71/Евратом на Съвета², и в областта на управлението на отпадъците, а именно Директива 2011/70/Евратом на Съвета³. Съгласно това законодателство Литва продължава да носи крайната отговорност за ядрената безопасност, както и за безопасността на отработеното гориво и за управлението на радиоактивните отпадъци.
- (4) Като се отчита, че предсрочното затваряне и извеждане от експлоатация на ядрената централа „Игналина“ с два 1500 MW-ви реактора тип РБМК, наследени от бившия Съветски съюз, беше безпрецедентно по характер и представляваше изключителна финансова тежест за Литва, несъизмерима с размера и икономическата мощ на страната, в Протокол № 4 към Акта за присъединяване от 2003 г. беше посочено, че помощта от Съюза по програмата за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрената централа „Игналина“ в Литва („програмата“) трябва да продължи без прекъсване и след 2006 г., за периода на следващите финансови перспективи.
- (5) [В настоящия регламент се определя индикативен финансов пакет за Програмата.]
- (6) При изпълнението на програмата следва да бъдат гарантирани последователността, съгласуваността и полезните взаимодействия на програмата с други политики и програми на Съюза, по-специално с Инструмента за сътрудничество в областта на ядрената безопасност и извеждане от експлоатация, създаден с Регламент [XXX] на Съвета⁴.

² Директива 2009/71/Евратом на Съвета от 25 юни 2009 г. за установяване на общностна рамка за ядрената безопасност на ядрените инсталации (ОВ L 172, 2.7.2009 г., стр. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>).

³ Директива 2011/70/Евратом на Съвета от 19 юли 2011 г. за създаване на рамка на Общността за отговорно и безопасно управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци (ОВ L 199, 2.8.2011 г., стр. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁴ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА СЪВЕТА за създаване на инструмент за сътрудничество в областта на ядрената безопасност и извеждане от експлоатация за периода 2028—2034 г. и за отмяна на Регламенти (Евратом) 2021/100 и (Евратом) 2021/948 (ОВ [...], [...], стр. [...] ELI:...).

- (7) Опитът от последно време показва, че в условията на бързо променяща се икономическа, социална и геополитическа среда е необходима по-голяма гъвкавост на многогодишната финансова рамка и на разходните програми на Съюза. За тази цел, в съответствие с целите на програмата, като същевременно се гарантира предоставянето на разпределените бюджетни средства за периода 2028 — 2034 г. и достатъчна предвидимост на бюджетното изпълнение, финансирането следва надлежно да отчита възникващите нужди на политиката и приоритетите на Съюза, определени в съответните документи, публикувани от Комисията, в резолюциите на Европейския парламент, и заключенията на Съвета.
- (8) За програмата се прилага Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета⁵. В него са определени правилата за изготвянето и изпълнението на общия бюджет на Съюза, включително правилата за безвъзмездните средства, наградите, нефинансовите дарения, поръчките, непрякото управление, финансовата помощ, финансовите инструменти и бюджетните гаранции.

⁵ Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (9) В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁶, Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета⁷, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета⁸ и Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета⁹ финансовите интереси на Съюза следва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности и измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с Регламенти (ЕС, Евратом) № 883/2013 и (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измамите и другите незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰. В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, следва да оказват пълно сътрудничество при защитата на финансовите интереси на Съюза, да предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата и да гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

⁶ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

⁷ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

⁸ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

⁹ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 година за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

¹⁰ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29, <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- 9А) Програмата следва да се изпълнява при пълна прозрачност и отчетност при използването на ресурсите на Съюза, за да се запази общественото доверие в използването на средствата на Съюза. Всички финансови нужди, които са в основата на всеки етап от изпълнението, следва да бъдат документирани и обосновани по прозрачен начин.
- (10) [Програмата трябва да се изпълнява в съответствие с Регламент (ЕС) [XXX] на Европейския парламент и на Съвета¹¹ [Регламент за изпълнението], който определя правилата за проследяване на разходите и рамката за изпълнението на бюджета, включително правилата за гарантиране на еднаквото прилагане на принципите за ненанасяне на значителни вреди и за равенство между половете, посочени в член 33, параграф 2, букви г) и е) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 съответно, правилата за мониторинг и докладване относно изпълнението на програмите и дейностите на Съюза, правилата за създаване на портал за финансиране от Съюза, правилата за оценка на програмите, както и други хоризонтални разпоредби, приложими за всички програми на Съюза, като тези относно информацията, комуникацията и видимостта.]
- (11) Настоящият регламент не засяга резултатите от каквито е да било бъдещи процедури, свързани с държавни помощи, които може да бъдат предприети в съответствие с членове 107 и 108 на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
- (12) Финансирането съгласно настоящия регламент следва да се съсредоточи върху дейности за изпълнение на целите за безопасност на извеждането от експлоатация.

¹¹ ОВ L [...], [...], стр. [...].

- (13) Програмата следва да включва натрупването на знания и споделянето на опит с цел запазване на тези знания и експертен опит в рамките на Съюза, за да се укрепи неговата промишлена конкурентоспособност, технологичен суверенитет и стратегическа автономност в сектора на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения. Натрупаните знания, придобитият опит и извлечените поуки в рамките на програмата по отношение на процеса на извеждане от експлоатация на ядрени инсталации и управление на отпадъците следва да се разпространяват в Съюза и извън него, по целесъобразност съвместно с трети държави при спазване на политиката и целите на Съюза, в координация и полезно взаимодействие с ядрените инсталации на Комисията в обектите на Съвместния изследователски център (JRC), тъй като тези мерки носят най-голяма добавена стойност за Съюза и допринасят за безопасността на работниците и населението, както и за опазването на околната среда. Обхватът, процедурата и икономическите аспекти на сътрудничеството следва да бъдат подробно изложени в многогодишни работни програми и също да могат да бъдат предмет на споразумения между държавите членки или между държавите членки и Комисията.
- 13А) Програмата следва да гарантира най-високи стандарти на радиационна защита за работниците, участващи в дейности по извеждане от експлоатация, и за широката общественост и околната среда, включително мерки за здраве и безопасност, развитие на умения и справедливи условия на труд, при пълно зачитане на законодателството, стандартите и принципа на предпазните мерки на Съюза. Като се имат предвид потенциално сериозните и дългосрочни рискове, свързани с ядрените съоръжения и управлението на радиоактивните отпадъци, при всички дейности по програмата следва да се избягва създаването на неоправдана тежест за бъдещите поколения.

- (14) JRC следва да улеснява разпространението на знания за извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения сред различните заинтересовани страни в Съюза по координиран начин, например като извършва анализи на пазара, прегледи и оценки на потребностите от знания в Съюза и, когато е приложимо, в трети държави, като набелязва потенциални насоки за сътрудничество, заинтересовани страни и сфери, в които натрупаните при изпълнението на програмата знания биха довели до най-голяма добавена стойност, и като разработва формати за обмен на знания.
- Разпространението на натрупаните знания следва да бъде финансирано от JRC. Всяка държава членка следва да може да инициира изграждането на връзки и обмен за разпространение на знания. Когато е приложимо, този обмен би могъл да включва трети държави, в съответствие със стратегическите интереси и приоритети на Съюза, при съгласуваност и взаимно допълване с действията, извършвани съгласно Регламент [XXX] на Европейския парламент и на Съвета¹² [Глобална Европа] и Регламент [XXX] на Съвета¹³ [INSC-D]. Знанията, генерирани в рамките на програмата, следва преди всичко да укрепват способностите на Съюза. Всяко разпространение извън Съюза следва да гарантира подходяща защита на интересите на Съюза в областта на сигурността, интелектуалната собственост, чувствителността и поверителността на информацията и технологичното лидерство.
- (15) За да се осигури безопасност и възможно най-голяма ефективност, извеждането от експлоатация на ядрената централа „Игналина“ следва да бъде извършено, като се използва най-добрият технически експертен опит и като се вземат надлежно предвид естеството и технологическите спецификации на съоръженията, които предстои да бъдат изведени от експлоатация, при отчитане на най-добрите европейски и международни практики, за да се гарантира ефективното изпълнение на дейностите по извеждане от експлоатация.

¹² OB L [...], [...], стр. [...].

¹³ OB L [...], [...], стр. [...].

- (16) Ефективността на изпълнението на програмата следва да бъде оптимизирана чрез пропорционално намаляване и реорганизиране на работната сила, работеща по дейностите по извеждане от експлоатация на ядрената централа „Игналина“. С оглед на дейностите по демонтиране, които трябва да бъдат извършени [през периода 2028—2034 г.], и като се има предвид изборът на ядрената централа „Игналина“ да възложи на външни изпълнители пълното демонтиране на централните зони на шахтите на реакторите, целта следва да бъде намаляване на работната сила, участваща в дейностите по извеждане от експлоатация, до една трета от броя на еквивалентите на пълно работно време (ЕПРВ) към края на 2024 г. Когато е уместно, на служителите, засегнати от реорганизацията на работната сила и от процеса на възлагане на дейности на външни изпълнители, може да бъде предложен специален достъп до възможности за преквалификация, повишаване на квалификацията и пренасочване.
- (17) Литва и Комисията следва да осигурят ефективно наблюдение и контрол върху развитието на процеса на извеждане от експлоатация с цел гарантиране на най-висока добавена стойност за Съюза от финансовите средства, разпределени съгласно настоящия регламент, въпреки че Литва продължава да носи крайната отговорност по извеждането от експлоатация. Мониторингът и контролът включват ефективното измерване на напредъка, както и прилагането на коригиращи мерки, ако е необходимо. За тази цел е създадена комисия с функции за наблюдение и информация, която се съпредседателства от представител на Комисията и на Литва, както е посочено в работните програми.
- (18) Следва да се създаде възможност за преразглеждане на размера на бюджетните кредити, разпределени за програмата въз основа на резултатите от доклад за изпълнението.

- (19) Дейностите, съфинансирани съгласно настоящия регламент, следва да бъдат определени в рамките, установени в плана за извеждане от експлоатация, представен от Литва съгласно Регламент (Евратом) № 1369/2013¹⁴ и последващите му преразглеждания. С този план за извеждане от експлоатация се определя обхватът на програмата, а също така крайното състояние след и крайният срок за извеждането от експлоатация; Той обхваща дейностите по извеждане от експлоатация, свързаните с тях график, разходи и необходими човешки ресурси. Когато е уместно, в съответствие с разпоредбите на литовското право или в по-кратък срок, в случай на значимо събитие, което оказва въздействие върху съдържанието на този план, Литва следва да представи актуализиран план за извеждане от експлоатация на Комисията за разглеждане при изготвянето на многогодишните работни програми.
- (20) Дейностите по програмата следва да се изпълняват със съвместно финансово усилие на Съюза и Литва. Установен беше максимален праг на съфинансиране от Съюза съгласно практиката на съфинансиране, въведена по предходните програми. Като се вземе предвид практиката на сходни програми на Съюза и укрепналата икономика на Литва от започването на програмата до края на изпълнението на дейностите, финансирани съгласно настоящия регламент, ставката на съфинансиране от Съюза следва да бъде не по-висока от 86 % от допустимите разходи. Оставашото съфинансиране следва да се осигури от Литва и от източници, различни от бюджета на Съюза, например международни финансови институции и други донори.
- (21) Надлежно бяха взети предвид Специален доклад № 22/2016 на Сметната палата¹⁵, нейните препоръки и отговорът на Комисията.
- (21А) Беше отчетена Законодателна резолюция на Европейския парламент от [...] относно предложението за регламент на Съвета за създаване програма за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрената централа „Игналина“ в Литва (наричана по-нататък „програма „Игналина“) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 2021/101 на Съвета.

¹⁴ Регламент (ЕС) № 1369/2013 и Регламент (ЕС) № 2021/101 на Съвета за подкрепата на Съюза за програмата за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения в Литва (ОВ L 346, 20.12.2013 г., стр. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1369/oj>).

¹⁵ Специален доклад № 22/2016 — „Програми на ЕС за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения в Литва, България и Словакия: постигнат е известен напредък след 2011 г., но предстоят сериозни предизвикателства“, Европейска сметна палата.

- (22) Програмата попада в обхвата на литовската национална програма съгласно Директива 2011/70/Евратом.
- (23) С цел гарантиране на еднакви условия за постигане на целите на Програмата, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶.
- (24) Методите за изпълнение и формите на финансирането от Съюза, установени в настоящия регламент, следва да се избират въз основа на способността им за постигане на конкретните цели на действията и за постигане на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверките, административната тежест и очакваният риск от неспазване. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, единни ставки и единични разходи, както и на финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
- (25) Програмата заменя програмата, създадена с Регламент (ЕС) 2021/101 за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г. Посоченият регламент следва да бъде отменен,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

¹⁶ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се създава програма за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрената централа „Игналина“ в Литва (наричана по-нататък „програмата“) [за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г.].
2. С настоящия регламент също така се определят целите на Програмата, бюджетът ѝ [за периода 1 януари 2028 г. — 31 декември 2034 г.], формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „извеждане от експлоатация“ означава административните и технически мерки, които позволяват частичното или пълно премахване на регулиращия контрол от ядрено съоръжение, и които са насочени към осигуряване на дългосрочна защита на обществеността и на околната среда, включително намаляване на нивата на остатъчни радионуклиди в материалите и на площадката на съоръжението;
- (2) „план за извеждане от експлоатация“ означава документ, съдържащ подробна информация относно предложеното извеждане от експлоатация, както и избраната стратегия за извеждане от експлоатация; графика, вида и последователността на дейностите по извеждане от експлоатация; прилаганата стратегия за управление на отпадъците, включително освобождаване от регулиращ контрол; предлаганото окончателно състояние на извеждане от експлоатация; съхранението и погребването на отпадъците от извеждането от експлоатация; графика за извеждане от експлоатация; оценките за разходите за завършване на извеждането от експлоатация; както и съответните цели, очаквани резултати, междинни цели, целеви дати и съответните ключови показатели за извеждането от експлоатация, включително показатели, основани на придобитата стойност. Планът се изготвя от притежателя на лицензията за ядреното съоръжение и се отразява в многогодишните работни програми на програмата.

Цели на програмата

1. Програмата има следните общи цели:

- а) да подпомага Литва при изпълнението на извеждането от експлоатация на ядрената централа „Игналина“, с конкретно ударение върху справянето с предизвикателствата, свързани с радиационната безопасност и оптимизирането на ефективността на изпълнението на програмата чрез пропорционално намаляване и реорганизиране на работната сила;
- б) създаване на знания относно процеса на извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения и управлението на радиоактивните отпадъци, възникнали в резултат на дейностите по извеждане от експлоатация, предоставяне на подробни продукти на знанието по въпросите на извеждането от експлоатация и управлението на отпадъците, най-добрите управленски практики, технологичните предизвикателства и ако е постижимо — протоколите в областта на здравето и безопасността за работниците и широката общественост във връзка с дейностите по извеждане от експлоатация, с особен акцент върху предотвратяването на замърсяването на околната среда и неблагоприятните последици за здравето от радиоактивни материали.

Знанията, посочени в първа алинея, буква б), се разпространяват на равнището на Съюза и извън него в трети държави по целесъобразност в съответствие с политиката и целите на Съюза във всички съответни области, като се развиват потенциални полезни взаимодействия на Съюза в рамките на Инструмента за сътрудничество в областта на ядрената безопасност и извеждане от експлоатация (INSC-D), както е посочено в член [X] от Регламент (Евратом) [XXX].

2. Съвместният изследователски център координира структурирането и разпространението на знанията, посочени в параграф 1, първа алинея, буква б), към държавите членки и с трети държави по целесъобразност в съответствие с политиката и целите на Съюза, като гарантира подходяща защита на интересите на Съюза по отношение на сигурността, интелектуалната собственост, чувствителността и поверителността на информацията и технологичното лидерство. Тези дейности се финансират по програмата на INSC-D и се обезпечават със средства от Съюза в размер на 100 % от допустимите разходи.
3. Конкретната цел на програмата е да се извършат инженерно-технически работи, демонтиране и дезактивация на оборудването и шахтите на реакторите на ядрената централа „Игналина“ в съответствие с плана за извеждане от експлоатация, включително управление на радиоактивните отпадъци, генерирани в резултат на дейностите по извеждане от експлоатация, и да се продължи безопасното управление на заварените и на генерираните по време на извеждането от експлоатация отпадъци.
4. Списъкът на дейностите, които трябва да бъдат извършени в рамките на програмата, се съдържа в приложението. Чрез актове за изпълнение Комисията може да определи по-подробно съдържанието на дейностите, включени в списъка в приложението с оглед на постигане на целите на Програмата. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 2.

Член 4

Бюджет

1. Индикативният финансов пакет за изпълнението на програмата за периода от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2034 г. се определя в размер на 678 000 000 EUR по текущи цени.
2. Бюджетните задължения за действия, които надхвърлят една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни траншове.

3. В бюджета на Съюза за периода след 2034 г. могат да се впишат бюджетни кредити за покриване на необходимите разходи и за осъществяване на управлението на действията, които не са приключени до края на програмата.
4. Финансовият пакет, посочен в параграф 1 от настоящия член, и сумите на допълнителните ресурси, посочени в член 5, могат да се използват и за техническа и административна помощ за изпълнението на програмата, като например дейности за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, корпоративни информационни системи и платформи, информационни и комуникационни дейности и дейности по осигуряване на видимост, включително институционална комуникация относно политическите приоритети на Съюза, и всяка друга техническа и административна помощ или свързани с персонала разходи, направени от Комисията за управлението на програмата.¹

Член 5

Допълнителни ресурси

1. Държавите членки, институциите, органите и агенциите на Съюза, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други трети страни могат да правят допълнителни финансови или нефинансови вноски за програмата. Допълнителните финансови вноски представляват външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 2, букви а), г) или д) или член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

2. Ресурсите, отпуснати на държавите членки в режим на споделено управление, могат по искане на държавите членки да бъдат предоставени за програмата. Комисията изпълнява тези ресурси пряко или непряко в съответствие с член 62, параграф 1, буква а) или в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Тези ресурси са в допълнение към сумата, посочена в член 4, параграф 1 от настоящия регламент. Тези ресурси се използват в полза на съответната държава членка. Когато Комисията не е поела правно задължение при пряко или непряко управление за допълнителни суми, предоставени по този начин за програмата, съответните суми, за които не са поети задължения, могат по искане на съответната държава членка да бъдат прехвърлени обратно към една или повече съответни програми източници.

Член 6

Алтернативно, комбинирано и кумулативно финансиране

1. Програмата се изпълнява в полезно взаимодействие с други програми на Съюза. За действие, за което е предоставено финансиране от Съюза от друга програма, може да бъде предоставено и финансиране по програмата. Правилата на съответната програма на Съюза се прилагат за съответната вноска или единен набор от правила може да се прилага за всички вноски и може да бъде сключено единно правно задължение. Ако вноската на Съюза се основава на допустимите разходи, кумулативната подкрепа от бюджета на Съюза не надвишава общите допустими разходи за действието и може да бъде изчислена пропорционално в съответствие с документите, в които се определят условията за предоставяне на подкрепа.

2. Процедурите за възлагане, предоставяне или присъждане по програмата може да се провеждат съвместно при пряко или непряко управление от държави членки, институции, органи и агенции на Съюза, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други трети страни („партньори в съвместна процедура за възлагане, предоставяне или присъждане “), при условие че се гарантира защитата на финансовите интереси на Съюза. Тези процедури са предмет на единен набор от правила и водят до сключването на единни правни задължения. За тази цел партньорите в съвместната процедура за възлагане, предоставяне или присъждане могат да предоставят ресурси за програмата в съответствие с член 5 от настоящия регламент или на партньорите може да бъде възложено изпълнението на процедурата за възлагане, предоставяне или присъждане, когато това е приложимо в съответствие с член 62, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. При съвместни процедури за възлагане, предоставяне или присъждане представители на партньорите в съвместната процедура за възлагане, предоставяне или присъждане могат да бъдат и членове на комисията за оценка по член 153, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

Член 7

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Програмата се изпълнява в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 при пряко управление или при непряко управление със субектите, посочени в член 62, параграф 1, буква в) от същия регламент.
2. Финансирането от Съюза по програмата може да се предоставя под всякаква форма в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, по-специално награди, поръчки и нефинансови дарения.

Член 8

Допустимост

1. Допустими за финансиране от Съюза са само дейности в изпълнение на целите, посочени в член 3.
2. В работните програми, посочени в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, може допълнително да се уточнят критериите за допустимост, посочени в настоящия регламент, или да се определят по-подробни критерии за допустимост за специфични действия, за да се гарантира изпълнението на целите по член 3 от настоящия регламент.

Член 9

Проценти на съфинансиране

Цялостната максимална ставка на съфинансиране от Съюза, приложима по програмата, не надхвърля 86%. Останалата част от финансирането се осигурява от Литва и от допълнителни източници, различни от бюджета на Съюза.

Член 10

Работна програма

1. Програмата се изпълнява чрез работните програми, посочени в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. Работните програми се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 2.
2. Работните програми отразяват актуалния план за извеждане от експлоатация и служат като базова линия за мониторинга и оценката на програмата.

Член 11

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. Когато становището на комитета трябва да бъде получено по писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, ако в рамките на срока за даване на становище председателят на комитета вземе такова решение или обикновено мнозинство от членовете на комитета отправят такова искане.

Член 12

Отмяна

Регламент (ЕС) 2021/101 се отменя, считано от 1 януари 2028 г.

Член 13

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на дейности, предприети съгласно Регламент (ЕС) 2021/101, за които този регламент продължава да се прилага до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за програмата може да обхваща и разходи за техническа и административна помощ, необходими за осигуряване на прехода между програмата и мерките, приети съгласно Регламент (ЕС) 2021/101.

Член 14

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2028 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел [...] на [...] година.

За Съвета

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Дейностите, включени в плана за извеждане от експлоатация, представен от Литва в съответствие с Регламент (ЕС) № 1369/2013, и последващите му преразглеждания, са обхванати от специфичната цел, посочена в член 3, параграф 3, и по-специално следните дейности:

(I) Демонтиране на шахтите на реактора:

- (1) завършване на демонтирането и дезактивацията на горните и долните зони (наричани съответно зони R1 и R2);
- (2) довършване на разглобяването на сепараторите на паровия барабан;
- (3) активните зони на реактора(наречени зона R3):
 - а) разработване и лицензиране на технологиите за демонтиране;
 - б) инсталиране и привеждане в работно състояние на оборудването за демонтиране;
 - в) демонтиране и дезактивация на централната зона на шахтите на реактора в съответствие с плана за извеждане от експлоатация; напредъкът трябва да се измерва чрез количеството и вида на отстранените материали, както и чрез придобитата стойност;
 - д) привеждане в експлоатация на временно хранилище за отпадъци от реактора.

(II) Изпълнение на програмата за разрушаване на сградите. Напредъкът по тази цел трябва да се измерва чрез броя на разрушените сгради, както и чрез придобитата стойност.

- (III) Ефективността на програмата за извеждане от експлоатация на ядрената централа „Игналина“ (АЕЦ „Игналина“) се оптимизира, по-специално чрез подходящо намаляване и реорганизиране на участващата работна сила (служителите). С оглед на планираните дейности по демонтиране и като се има предвид изборът на АЕЦ „Игналина“ да възложи на външни изпълнители пълното демонтиране на централните зони на шахтите на реактора, целта е намаляване на работната сила, участваща в дейностите по извеждане от експлоатация, до най-малко една трета от броя на еквивалентите на пълно работно време (ЕПРВ) към края на 2024 г. Когато е уместно, на служителите, засегнати от реорганизацията и процеса на възлагане на дейности на външни изпълнители, може да бъде предложен специален достъп до възможности за преквалификация, повишаване на квалификацията и пренасочване. Напредъкът се измерва по отношение на конкретни ключови показатели за изпълнение, одобрени в работните програми за изпълнение.
- (IV) Безопасно управление на отпадъците, в резултат от извеждането от експлоатация, и на заварените отпадъци преди съхраняването или погребването им (в зависимост от категорията на отпадъците), включително довършване на инфраструктурата за управление на отпадъци и приповърхностното хранилище. Трябва да бъде изпълнено в съответствие с плана за извеждане от експлоатация в окончателния му вариант. Напредъкът трябва да се измерва чрез количеството и вида на безопасно съхранените или погребани отпадъци, както и чрез придобитата стойност.
- (V) Намаляване на свързаните с радиацията опасности. Напредъкът трябва да се измерва чрез оценки на безопасността на дейностите и на съоръжението, като се определят начините, по които би могло да възникне потенциално облъчване, и чрез оценка на вероятностите и степента на потенциалното облъчване.

Специфичната цел, посочена в член 3, параграф 3, не обхваща погребването на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в дълбоко геоложко хранилище и финансирането за изграждането на дълбоко геоложко хранилище.